

2-laboratoriya

BARG OG'IZCHALARI HARAKATI, OCHILISH DARAJASI VA HOLATINI ANIQLASH

1. Bargog'izchalarivahujayraoraliqlariniMolishbo'yichaaniqlash

Ikkipallalio'simliklardabargog'izchalari 2 ta loviyasimonhujayralardantashkiltopganbo'lsa, birpallalilardaboshqacharoqtuzilgan. Bargog'izchalariningochiq-yopiqliginitekshirisho'simlikningsuv gatalabinianiqlashdakattaahamiatgaega. Bargog'izchasiningholatitashqimu hitsharoitigavao'simlikto'qimalaridabo'ladiganjarayonlargabog'liqbo'ladi. Barglarningustkituzilishivaular dabargog'izchalariningjoylanishiharxilo'simliklardaxarxilbo'lganligisababli ham ularningholatinianiqlashbirnechtausullardanfoydalaniladi. Barglabchalariningholatinigortenziya, geran, tradeskantsiyavaplyusho'simliklaridao'rganishmaqsadgamuvofiq.

▲ Darsmaqsadi: Bargog'izchalariharakatinimikroskopostidakuzatish; turlieritmalarta'siridaochilishvayopilishdarajasinio'rganish.

▲ Keraklijihozvamateriallar. O'sayotgano'simlikbargi, spirt, benzol, ksilol, pipetka, mikroskop, shisha tayoqcha.

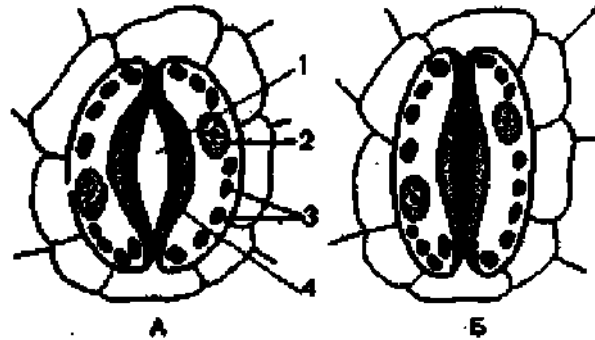
▲ Ishningborishi. Bu ishni bajarish uchun o'simlikdan barg qiribolinadi. So'ngrashubargplastinkasiustidauchtanuqtaolib, ularningbirinchisigabirtomchibenzol, ikkinchisigaksilol, uchinchisigaspirttomiziladi. Eslatibo'tamiz, harbireritmauchunalohidapipetkayoki shisha tayoqchaishlatishkerak. Agar bargog'izchasito'laochiqbo'lsa, tomizilganspirtog'izchaorqalio'tibxujayralararobo'shliqdatiniq dog'xosilqiladi. Mabodo, og'izchaningochilishikambo'lsa, u holda dog' hosilbo'lmaydi.

▲ Molishusulidabarg ,holatinianiqlash

O'simlik turi	Tajribao'tkazilganvaqt (qaysisoatlarda)			Bargog'izchasiningochilishdarajasi			
	ertalab	tushda	Kechki	spirt	benzol	ksilol	Xulosa
	06-07	13-14	18-19				
	06-07	13-14	18-19				

Agar bargog'izchasiningochilishio'rtachabo'lsa ham, plastinkaustigmatomizilganbenzol,

hujayravato'qimalargao'tganligisababli, u erdatiniqdog'larhosilbo'ladi. Agar og'izchaningochilishdarajasihaddantashqarikambo'lsa, benzolo'taolmaydi, natijadahechqanday dog' hosilbo'lmaydi. Engoxiridaksiloltomizilgannuqtanikuzatamiz. Ksilolmoddasijuda ham kichikteshiklar dao'tishhususiyatlarigaegabo'lganligisababli, shunuqtadatiniq dog' hosilbo'lganiniko'rishmumkin. Bu tajribaertalabkisoatlarda, tushpaytidavakechksoatlardaolibboriladi. Tajribaga 2-3 xilo'simlikbargidanolib, ularbir-birlaribilansolishtiriladi, Olingannatijalarniyuqoridagijadvalgayozibolinadivaulardantegishlixulosalarqilinadi.

8-rasm. Bargog'izchalari

NAZORAT SAVOLLARI

1. Turlik ekologik guruxo'simliklarida suval mashinuvi.
2. Transpiratsiya.
3. Suvnio'simlikdaxarakatgakeltiruvchiyuqorimexanizm.
4. Tranpiratsiyaxillarivabiologik roli.
5. Tashqimuxitomillariningsuval mashinuvigata'siri.
6. Labchalarning holatisutkadavomidaqandayo'zgaradi?
7. Transpiratsiyagayoruglikningta'siri?
8. Labchalarning harakatigaqaysiomillarta'sir qiladi?